С Г Н С
Градски архив
ф. ____
оп. ____
№ 44

~~Война~~
~~За ослобождаванье на България~~
~~1877 – 1878 г.~~

Народни песни на Малешевско

дета стихове

руе Елена мъква!! тъгела
сиръ тъгела, путо клекна!
„Да би дал бъка, руе Елено,
не скръбела руса мъка 2)
ни го ветер, ни го сълнце
ни го часна месечина
сърце ти бъла скръбъли
Българе са о калъш.
Пръганьеле разтъмнитами 3)
Да си питаа конелъ?
Ма Елена въпрантъно
да стамала, да бъгала
ма сиойде 4) покрай 5) Дунав
с Дунава са сбъревале 5);
„Дунаве, сестро 6) водо!
Пръбирай-ле ма Гръбове
На майчини ли вадове
И на бащини ли чардове
На братове ли трекорце,
На сиа ли на надунце
На другини ли постелуци?“
Тъй Дунав говорене:
„Не могу сте Грьо зъбрани
Туа тебе Грьо зъбрем
Тъкму ритна на във Дунав –

Забележка. Изразяват ъ, ь, почти няма отбв. Малка гласна, се чувства само при ударение. Ударен. при всяка дума за ка у-то отбелязано утъкмитъ ли с по-малки, а не по-високо обикновено произношение ъ и ь.

---

1) Мъква = майка. Знае се в кой случай е майка
2) Руса значи плачевна, жалка.
3) Разтъмнитъ ли = разтъмнят, изтъмнят.
4)Ойде = тойда
5) Покрай сбъревале, в говорът се чува думата говорене.
6) Сестро, водо е израз в собственото си значение т.е. означава сестра, вода, но в народната песен звучи като израз просто.

3.
Сестро, мире, сестро,
видъл ли го гора висока?
Сиромъ се оглъ свекеше
Лъжъ се Жене печеше,
Тръгна се да йдуцнат,
Та лъжъ Жене печеше.
Накарали бабуле му
Бъйна ту дрва да бере
Чъ да бере, х'ем да соли
Накарали се бъгаджъ
Малеш турчин да варди,
Ем да връжи, ем да сие
Накарали се сестри му
Да тъгарат, да сеят.
Дъбанце от дъбрен дъмне
Колеска бере дрвата
И кратко вали бъмне,
Изгреа ли очиат
Вече не могъ да гледат!
Гъмакна вели, говорие:
„Малме, лина майчице,
Колеска въчъ ринено,
Разклатъ се косите!“
На сестри вели говори,
Сестри ли, сестрилъм
Кратко гайте
Колеска гайте
Могу ли в'глава да седна
Вече не могъ да слушам.

Слушано от Петра Димитрова 1934